

НАСТАВНО–УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Париска 16
11000 Београд

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Косанчићев венац 29
11000 Београд

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ
ПРОЈЕКТА И ПИСАНОГ РАДА**

Назив докторског уметничког пројекта: **ТОК БОЈЕ – Чувственост сликарске материје**, изложба слика кандидата Радослава Тадића.

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта **ТОК БОЈЕ – Чувственост сликарске материје** кандидата мр Радослава Тадића именована је на 469. седници Наставно –уметничког већа ФЛУ 17.6.2020.године радила је у саставу:

1. Мр Радомир Кнежевић, редовни професор, Факултет ликовних уметности у Београду
2. Др ум. Радош Антонијевић, ванредни професор, Факултет ликовних уметности у Београду
3. Мр Даниела Фулгоси, редовни професор, Факултет примењених уметности у Београду

4. Др ум. Бранко Раковић, редовни професор, Факултет ликовних уметности у Београду
 5. Др ум. Адам Пантић, ванредни професор, Факултет ликовних уметности у Београду
- и донела следећи закључак:

Биографија кандидата:

Радослав Тадић је рођен 24. септембра 1982. године у Бихаћу. Одрастао је у Дрвару.

Дипломирао је и магистрирао сликарство на Академији умјетности Универзитета у Бањој Луци. Докторанд је на сликарском одсеку Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду.

Запослен је на Академији умјетности Универзитета у Бањој Луци у звању доцента за ужу умјетничку област Сликаство.

Излагао је двадесет један пут самостално и преко шездесет пута колективно на изложбама од локалног, националног и међународног значаја у Босни и Херцеговини, Србији, Хрватској, Словенији, Италији, Мађарској, Њемачкој, Француској, Белгији, Кувајту и Кини.

Добитник је награда Ниш арт фондације 2017. године, Еволуте у Београду 2014. и Музеја савремене умјетности Републике Српске 2007. године.

Одабране самосталне изложбе:

2020. Инсталирање спокоја, Камена кућа, Културни центар – Бански двор, Бања Лука

2018. Паралеле, Музеј Херцеговине, Требиње

ЦиркулаКција, Галерија ФЛУ и Галерија Излози, Београд

2017. Паралеле, Музеј савремене умјетности Републике Српске, Бања Лука

Обливио, Галерија Марин, Умаг

Кретање, Мали ликовни салон, Културни центар Новог Сада, Нови Сад

Обливио, Галерија Луцида, Београд

- 2016.** Кретање, СИТЕ (Интернационални град умјетности), Париз
Гравитација, Интернационални фестивал Сарајевска зима 2016, Галерија Препород,
Сарајево
- 2015.** Баци поглед, Галерија Београдске тврђаве у унутрашњој Стамбол капији, Београд
Склапање, расклапање, Мали изложбени салон, Културни центар – Бански двор, Бања
Лука
- 2013.** Цртежи, Кућа Краља Петра II, Београд
110+, Галерија „арт55“, Ниш
- 2012.** Сливовито, силовито, Мали и Велики изложбени салон, Културни центар – Бански
двор, Бања Лука
- 2011.** Изворне вибрације, Центар за културу и образовање, Нови Град
- 2010.** Пулс, Велики изложбени салон, Културни центар – Бански двор, Бања Лука
- 2007.** Слике, Академија умјетности, Бања Лука

Анализа рада

Докторски уметнички пројекат мр Радослав Тадића под називом **Ток боје Чувственост сликарске материје**, изложба слика, састоји се из два дела, изложбе која је реализована у Галерији Факултета ликовних уметности и писаног дела у коме се образлаже уметничка креација и методе које ће бити примењене при реализацији овог пројекта.

Поставка у Галерији Факултета ликовних уметности у Београду, визуелни део докторског уметничког пројекта је изложба слика великих формата са доминантном количином сликарске материје. Рад на овом уметничком пројекту ослоњен је на претходна истраживања која је кандидат навео у хронолошком осврту, да би објаснио смисао процеса, однос према сликарској материји и њеном потенцијалу. Кандидат је пажљиво истраживао претходна искуства из којих је настало то искуство. Ово су елементи који чине суштински део овог докторског уметничког пројекта.

Вишеслојност докторског уметничког пројекта **ТОК БОЈЕ – Чувственост сликарске материје**, постављена је у наслову теме у којој су се компримовала претходна искуства и формирала основа за овај пројекат. Самим тим што је поменут процес, узима се у

обзир искуство којим је освешћен ток догађања од идеје до коначног дела. Праћење процеса путем сагледавања сложености доживљаја боје и сликарске материје. „Предност се даје осјетилној вредности боје и њеном субјективном доживљају код појединца“ како каже аутор.

Критички осврт референата

Писани део докторског уметничког пројекта **ТОК БОЈЕ-Чувственост сликарске материје**, подељен је у неколико поглавља. После уводног дела следи историјски утемељено резонување о оном што је предходило, затим теоријски оквир у ком налази упоришта на која се ослања, то је део у ком прецизно одабрана литература и текстови представљају упориште за рад кандидата. Појашњавајући појам процеса, пролази кроз историјске етапе у којима се тежиште пажње ствараоца преноси са форме на идеју, са завршене форме на ток и развој, на процес. У том смислу креће се од опредмећивања, па деконструкције формалне садржине до завршетка уметничког дела. Уметничко дело је плод процеса. Простор и време су чиниоци који добијају посебно читање и тумачење по реакцији на доживљај боје и поновну рефлексивну реакцију новом материјом.

Почетак бављења уметничким истаживањима почиње објашњењем рефлексивног поступка „идеја се појављује спонтано” боја је покретач, што описује као прву фазу у свом раду. „Пут боје од првог зрака до знака чувствене комуникације ме побуђује на постављање питања и трагање за одговором”. Избор технике, уљане боје, је у овом случају примаран, поступак коришћења, nanoшење житке материје која својом инертношћу тражи физичку енергију, која ће да је организује. А то иде ка нечему што се у Полоковом поступку разливања поклапа са намером да је **ТОК БОЈЕ – Чувственост сликарске материје** идеја која промовише слободу у процесу стварања, као највиши циљ ствараоца. Поменута идеја потпуно се окреће ка неком виду кретања збирних енергија. Акумулација материје, материја која је проточна носи причу, носи енергију, материја се утискује и иде ка пуњењу до осећања треће димензије а потом кулминира изливањем на тродимензионалне предмете на којима ствара нову објективност.

Аутоматизам, као неконтролисани рефлекс, има за циљ, пре свега, искључивање рационалног, а самим тим настаје и одмак од наратива. Материја је феномен сама за себе, материја боје је акумулација визуелне провокације. Поступком нагомилавања одређена физичка својства показују посебност и карактер, што је повод да се током процеса дешавају ситуације у којима уметник реагује тог трнутка на тренутну констелацију односа. Поново је у ишчекивању, ново стања материје шаље нови импулс уметнику да преиспита и буде спреман на нову реакцију.

Препуштајући се тренутним импулсима, а не њиховом планирању, принцип рада постаје на моменте аутоматски, монолог се развија у дијалог са материјом и бојом и чин стварања постаје ритуалан.

Примећујући даље, да удаљавање процеса од размишљања о формалним односима боје, форме, текстуре, материје и усредсређивање на чисту активност управљања процесом, компетативни и медитативни моменат бивају изражајнији над темом.

На овај начин процес се намеће као важан елеменат ликовног дела и утиче на обликовање дела у његовој коначној форми.

Значајан део рада Радослав Тадић је посветио тумачењу боја, тако да је поред тумачења која је налазио у литератури, којим се откривају како тумаче кроз историју, изнео и личне опсервације и објашњења тих боја. На који начин он доживљава и како на његова чула делују, како реагује на њих. Како га подстичу на акцију, колико је њихово узајамно дејство.

Што се тиче односа са простором, дводимензионална површина у постопку развоја и кулиминације доживљаја показује потребу да изађе у простор, где приручни предмети постају носиоци бојене материје. Тада долази до постављања питања и промишља о просторности и инсталацији. Ово се односи на тежњу за већом комуникацијом, плод је формирање полиптиха, тим полиптисима добија могућност новог нивоа „игре“, а то је могућност модуларног креирања, креирања другачијим распоредом елемената. Овако се креативни процес продужава све до новог постављања рада, нови изазов је простор који иницира посебност поставке у новим оквирима. То је потреба да се енергија артикулише у новим односима наметнутим новим простором.

Литература:

- Богдановић, Ана, Мрђан Бајић: скулптуректура, Фондација Вучковић колекција, Београд, 2013.
- Витгенштајн, Лудвиг, Опаске о бојама, Федон, Београд, 2008.
- Гвозденовић, Недељко; Ћелић, Стојан; Симеоновић Ивана; Глигоријевић, Љубомир; Ликовне свеске 9, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996.
- Гринберг, Клемент, Огледи о послератној америчкој уметности, Прометеј, Нови Сад, 1997.
- Денегри, Јеша, Једна могућа историја уметности: Београд као интернационална уметничка сцена 1956 – 1998., Друштво историчара уметности Србије, Београд, 1998.
- Еко, Умберто, Култура, информација, комуникација, Нолит, Београд, 1973.
- Еко, Умберто, Симболи, Народна књига - Алфа, Београд, 1995.
- Итен, Јоханес, Уметност боје, Уметничка академија, Београд, 1973.
- Лауре, Дени, Историја уметности XX века, Клио, Нови Сад, 2014.
- Олива, Акиле Бонито, Приручник за летење, Светови, Нови Сад, 1994.
- Пастуро, Мишел, Црна: историја једне боје, Службени гласник, Београд, 2010.
- Пастуро, Мишел, Боје наших сећања, Карпос, Београд, 2012.
- Пастуро, Мишел, Зелена: историја једне боје, Службени гласник, Београд, 2015.
- Пастуро, Мишел, Црвена: историја једне боје, Службени гласник, Београд, 2017.
- Трстењак, Антон, Човек и боје, Нолит, Београд, 1987.
- Финли, Викторија, Боја: природна историја палете, Артист, Београд, 2010.
- Фолмар, Клаусбернд, Велика књига о бојама, Лагуна, Београд, 2011. 82 *
- Cascone, Sarah, Anish Kapoor Owns the Rights to the Blackest Color Ever Made. So

Another Artist Made His Own Superblack – and Now It's Even Blacker, 2019
<https://news.artnet.com/art-world/stuart-semples-blackest-blackanish-kapoor-1452259> (2020-5-27)

• Goldstein, Andrew M, Curator Hans Ulrich Obrist on What Makes Painting an „Urgent“ Medium Today/ 2016.

• https://www.artspace.com/magazine/interviews_features/expert_eye/supercurator_hans-ulrich-obrist-on-what-makes-painting-an-urgent-medium-today-54218 (2020-5-25) □ Ниш Арт Фондација, Саопштење о наградама Млади 2017 /2017.
<http://www.naf.org.rs/index.php/competition/36-saopstenje-o-nagradamamladi-2017> (2020-6-1)

Оцена резултата и закључак са образложењем уметничког доприноса рада

Докторски уметнички пројекат **ТОК БОЈЕ – Чувственост сликарске материје** кандидата мр Радослава Тадића своју посебност гради на снажном доживљају, боје као феномена и сликарске материје. Боја, градивни материјал којим уметник гради нови свет слике, уједно подстакнут и подржан деликатном енергијом материје те исте боје.

Преиспитивања граничних вредности, полазишних тумачења и подстицаја који полазе од знаковности основних, али и изведених боја ликовних и визуелних појмова.

Својеврсна поетичност којом је овај рад писан додаје још једну квалитативну раван, а последица је истраживања корелације дејства боје на ствараоца, што чини једну динамичку спиралу догађања у процесу стварања. „Даљина удараца узрокује мноштво њених путања и доживљаја“ ово поређење уметности са лоптом, Бонита Оливе се односи и на пројекат Радослава Тадића. Одговор на изречену тврдњу резултирао је изложбом која је део овог уметничког пројекта, енергија која је потрошена да се артикулишу токови боје из којих су се појавили и необични објекти и полиптиси великих димензија. Енергија у смислу велике количине сликарске материје формиране

на подлогама снажним гестом, доминира тихим спектаклом. Концентрација на одговор који боја тражи својим деловањем везује се за свест о трајању које је везано за живот.

Имајући у виду сву сложеност пројекта који је задат темом **ТОК БОЈЕ-Чувственост сликарске материје**, прецизно и јасно разматрање у писаном делу докторског уметничког пројекта, сложену изложбу, комисија сматра да је кандидат мр Радослав Тадић успешно реализовао и представио јавности свој уметнички пројекат и предлаже Наставно–уметничком већу Факултета ликовних уметности да усвоји овај извештај и достави Сенату Универзитета уметности како би се могао одредити датум одбране.

Др ум Бранко Раковић , редовни професор ФЛУ

Др ум Адам Пантић, ванредни професор ФЛУ

Др ум Радош Антонијевић, ванредни професор ФЛУ

Мр Данијела Фулгоси , редовни професор ФПУ

мр Радомир Кнежевић, редовни професор ФЛУ(ментор)